

ԽԱՉՎԵՐԱՅԻ ԻՍՆԵՐՈՐԴ ԿԻՐԱԿԻ

09 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2008

Կիրակնօրեայ ընթերցումներ
Կատարեալ Եղեֆ (Ե.2)
Լեբաւն Քարոզը
Բ. Նիստի Օրակարգ
Ծանուցում
Էջ 1
Էջ 2
Էջ 3
Էջ 7
Էջ 8

ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ
ԵՍԱՅԻ ՄԱՐԳԱՐԷԻ ԳԻՐՔԷՆ
(24.1-14)

Ահա Տէրը պիտի կործանէ եւ աւերէ ամբողջ աշխարհը, տակնուվրայ պիտի ընէ աշխարհը եւ պիտի ցրուէ անոր բնակիչները: Ա՛լ կարելի պիտի չըլլայ զանազանել ո՛րն է աշխարհականը եւ որը՝ քահանան, ո՛վ է ծառան եւ ով՝ տէրը, կամ ո՛վ է աղախինը եւ ով՝ տիկինը, ո՛վ է զնոզը եւ ով՝ ծախողը, ո՛վ է փոխ տուողը եւ ով՝ փոխ առնողը, ո՛վ է պարտատէրը եւ ով՝ պարտապանը: Երկիրը ամբողջութեամբ պիտի կործանի, պիտի յափշտակուի եւ աւարուի, - ահա Տէրը ինք այս բաները կը յայտարարէ.- Երկիրը իր կործանումը կը սգայ, աշխարհը՝ իր կործանումն ու աւերը. աշխարհի ղեկավարները նոյնպէս կը սգան, որովհետեւ աշխարհը անօրէն մարդոցմով լեցուեցաւ, որոնք Տիրոջ Օրէնքը ոտնակոխ ըրին, անոր պատուիրանները փոխեցին եւ անոր հետ կնքուած յաւիտեանական Ուխտը չյարգեցին: Այդ իսկ պատճառով Աստուծոյ նզովքը պիտի հարուածէ երկիրը, որովհետեւ անոր բնակիչները մեղանչեցին. մարդիկ թշուառութեան պիտի մատնուին, եւ շատ քիչ պիտի ըլլան հարուածէն ազատածները: Գինին խմող պիտի չունենայ, այգին՝ քաղող, խրախճանքը հառաչանքի պիտի փոխուի, ուրախ թմբուկները պիտի լռեն, անբարիշտներու սնապարծութիւնն ու հարստութիւնը վերջ պիտի գտնեն, քնարներու ձայնը պիտի դադրի: Մարդիկ ամօթով պիտի մնան, գինին պիտի չկարենայ զիրենք ուրախացնել, եւ օդին լեղի պիտի թուի խմողներուն: Ահա բոլոր քաղաքները աւերուեցան, տուններու դռները փակ մնացին, որովհետեւ ներս մտնող չկայ: Ամենուրեք գինիի փոխարէն ողբ կայ, ցնծութեան ձայները լռեցին, ուրախութիւնը մարդոցմէ փախաւ:

Քաղաքները ամայացան, տունները լքուած մնալէն կործանեցան: Այո՛, Տէրը այսպէս պիտի վարուի աշխարհի բոլոր ժողովուրդներուն հետ. ինչպէս մարդիկ ձիթենին կը թօթուեն, այնպէս Տէրը պիտի թօթուէ զիրենք, եւ իրենցմէ ինկածները պիտի աղաղակեն ու ողբան: Բայց երկրի վրայ մնացողները միասնաբար պիտի ուրախանան Տիրոջ փառքով:

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ
ԵՓԵՍԱՅԻՆԵՐՈՒՆ ԳՐԱԾ ՆԱՄԱԿԷՆ
(5.15-33)

Հետեւաբար ձեր ապրելակերպին ուշադրութիւն ըրէք: Մի՛ ապրիք անմտօրէն, այլ իմաստուններու պէս: Օգտագործեցէ՛ք ժամանակը, որովհետեւ այս օրերը չար են: Ուստի անմտութիւն մի՛ ընէք. հասկեցէ՛ք թէ ի՛նչ կ'ոլզէ Տէրը ձեզմէ: Գերին մի՛ դառնաք գինիին որ անառակութեան կը տանի. այլ մասնաւորաբար Սուրբ Հոգիով լեցուեցէ՛ք, իրարու հետ սաղմոսներով, օրհնութիւններով ու հոգեւոր երգերով խօսեցէ՛ք, եւ ձեր սիրտերուն մէջ միշտ երգեցէ՛ք ու սաղմոս ըսէ՛ք Տիրոջ: Տեւաբար, ամէն բանի համար շնորհակալութիւն յայտնեցէ՛ք Հօր Աստուծոյ, մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի անունով:

Քրիստոսի հանդէպ ձեր պատկառանքը արտայայտեցէ՛ք՝ իրարու հնազանդելով:

Քրիստոսի հանդէպ ձեր պատկառանքը արտայայտեցէ՛ք՝ իրարու հնազանդելով: Կինե՛ր, հնազանդեցէ՛ք ձեր ամուսիններուն, ինչպէս Տիրոջ պիտի հնազանդէիք. որովհետեւ ամուսին մը իր կնոջ գլուխն է, այնպէս ինչպէս Քրիստոս գլուխն է եկեղեցին՝ իր մարմին, որուն փրկիչն է ինք: Հետեւաբար, ինչպէս եկեղեցին Քրիստոսի կը հնազանդի, այնպէս ալ կիները ամէն բանի մէջ իրենց ամուսիններուն թող հնազանդին:

Այրե՛ր, սիրեցէ՛ք ձեր կիները այնպէս՝ ինչպէս Քրիստոս սիրեց եկեղեցին եւ իր կեանքը տուաւ անոր համար, որպէսզի ջուրի լուացումով

ԽԱՉՎԵՐԱՅԷՆ ԵՏՔ Ը. ԿԻՐԱԿԻ
(ԾԻԱՍԿԱՆ ԵՒ ԿՐՕՒԱԿԱՆ
ԲԱՅԱՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ - ԹԻՒ 29)

ԻԹ

«ԿԱՏԱՐԵԱԼ ԵՈՒԸ» (Ե.2)

զայն մաքրէ եւ իր խօսքով սրբէ, այնպէս մը՝ որ եկեղեցին իրեն ներկայանայ ամբողջական փառքով, առանց որեւէ արատի կամ խորշոմի կամ

ուրիշ թերութեան, այլ ըլլայ սուրբ եւ անարատ: Ճիշդ նոյն ձեւով ամուսիններ պարտին իրենց կիները սիրել որպէս իրենց մարմինը. որովհետեւ իր կինը սիրողը ինքզինք սիրած կ'ըլլայ, եւ չկայ մէկը որ ինքզինք ատէ. ամէն մարդ ալ կը սնուցանէ եւ կը խնամէ իր մարմինը, ինչպէս Քրիստոս

Իւրաքանչիւր այր պէտք է իր կինը սիրէ իր անձին պէս, եւ ամէն կին պէտք է յարգէ իր ամուսինը:

կը սնուցանէ ու կը խնամէ եկեղեցին՝ իր մարմինը, որուն անդամներն ենք բոլորս, անոր մարմինէն ու ոսկորներէն: Սուրբ Գիրքին մէջ գրուած է. «Ահա այս պատճառով այրը պիտի թողու իր հայրն ու մայրը եւ իր կնոջ միացայ, եւ երկուքը մէկ մարմին պիտի ըլլան»: Մեծ խորհուրդ մը ունի իր մէջ այս խօսքը, որ ես Քրիստոսի եւ եկեղեցիին համար ըսուած կը կարծեմ: Բայց նոյնը կը վերաբերի նաեւ ձեզմէ իւրաքանչիւրին, որովհետեւ իւրաքանչիւր այր պէտք է իր կինը սիրէ իր անձին պէս, եւ ամէն կին պէտք է յարգէ իր ամուսինը:

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԷՆ
ԸՍՏ ՂՈՒԿԱՍԻ
(8.49-57)

Մինչ Յիսուս կը խօսէր, ժողովրդապետին տունէն մէկը եկաւ եւ իրեն ըսաւ. «Աղջիկդ մեռաւ, այլեւս մի՛ յոգնեցներ վարդապետը»: Յիսուս ասիկա լսելով, ըսաւ ժողովրդապետին. «Մի՛ վախճար, միայն հաւատա՛

Մի՛ վախճար, միայն հաւատա՛...

եւ աղջիկդ պիտի ապրի»: Երբ Յիսուս ժողովրդապետին տունը հասաւ, չձգեց որ ոեւէ մէկը ներս մտնէ՝ բացի Պետրոսէն,

Յակոբոսէն, Յովհաննէսէն եւ աղջկան հօրմէն ու մօրմէն: Ներս գտունողները բոլորն ալ կու լային ու կ'ողբային: Յիսուս ըսաւ անոնց. «Մի՛ լաք. աղջիկը մեռած չէ, այլ կը քնանայ»: Անոնք զինք կը ծաղրէին, որովհետեւ գիտէին որ աղջիկը մեռած է: Յիսուս բոլորն ալ դուրս հանեց, բռնեց աղջկան ձեռքէն եւ բարձրաձայն ըսաւ. «Ո՛վ փոքրիկ, ոտքի՛ ել»: Անմիջապէս անոր հոգին վերադարձաւ եւ ոտքի կանգնեցաւ: Ապա Յիսուս հրամայեց որ ուտելիք տան աղջկան, մինչ ծնողքը ապշահար եղած էր: Յիսուս անոնց պատուիրեց որ պատահածին մասին ոեւէ մէկուն բան չըսեն:

Առաքեալներուն Գործերը հատորիկին մէջ, Պողոս Առաքեալ Դաւիթ թագաւորի Աստուծոյ կողմէ ընտրութեան անդրադառնալով, Աստուծոյ անուամբ հասած սա վկայութիւնը ըսած է. «Դաւիթը, Յեսսէի որդին, սրտիս խօսող անձն է, որ ամբողջութեամբ իմ կամքս պիտի կատարէ» (Ա.Գ 13.22): Թէ այս մէջբերումը ուրիշ է: Հին Կտակարանին մէջ այսպէս ըսուած խօսք չկայ: Ասիկա հաւանաբար Գ ԹԳ 13.14-ին խօսուածքի վերածումն է:

Գ ԹԳ 13.14-ին մէջ Սամուէլ մարգարէ հետեւեալը կ'ըսէ Սաւուղ թագաւորին. «Բայց հիմա քու թագաւորութիւնդ հաստատ պիտի չըլլայ: Տէրը իրեն համար իր սրտին համեմատ մարդ մը կը փնտռէ, որ իշխան կարգէ իր ժողովուրդին վրայ»: Ծանօթ է, որ Տիրոջ փնտռած անձը Դաւիթը պիտի ըլլար:

Ուրեմն, Դաւիթ թագաւոր Աստուծոյ սրտին համեմատ կամ Աստուծոյ սրտին խօսող անձը պիտի ըլլար: Պողոս առաքեալի խօսքին մէջ ըսուած Աստուծոյ վկայութիւնը՝ այնքա՛ն կը նմանի Յիսուսի մկրտութեան եւ այլակերպութեան ատեն Աստուծոյ տուած վկայութիւններուն: Յիսուս ինք կատարելութիւնն է, իսկ Դաւիթ իբր նախատիպը Յիսուսի՝ անոր կատարելութեան նախօրինակ կատարելութիւնն էր: Անշուշտ Դաւիթ մոլորութենէ նաեւ պիտի անցնէր, սակայն պիտի զղար եւ վերականգնուէր իր այն վիճակին մէջ, ուր Աստուծոյ սրտին համեմատ մարդ էր:

Այս առիթով կ'ուզեմ մեկնել «Աստուծոյ սրտին համեմատ մարդ» կամ «Աստուծոյ սրտին խօսող անձ» խօսքը:

Նախ, սիրտը ինչպէ՞ս հասկցուած է Աստուծաշունչին մէջ:

Մարդ էակի պարագային՝ անոր խորհուրդներուն, մտածումներուն, գաղափարներուն, ցանկութիւններուն, փափաքներուն, զգացական աշխարհին եւ կամքին ու խօսքին աղբիւրն է: Սիրտը նաեւ այն միջոցն է, ուր անձին բուն ինքնութիւնն է, անոր գաղտնիքներուն պահարանը, եթէ կարելի է ըսել: Է նաեւ Աստուծոյ հետ անոր կապին տեղը: Եւ վերջապէս անոր ամբողջ գոյութեան կեդրոնը կը խորհրդանշէ:

Իսկ ի՞նչ հասկնալ երբ կը խօսուի Աստուծոյ սիրտին մասին:

Շատ ծանօթ է, որ Ս. Գիրքը Աստուծոյ մասին խօսած ատեն զայն կը նկարագրէ կամ զայն ցոյց կու տայ մարդկային եզրերով. Աստուած կը խօսի, Աստուած կը տեսնէ, Աստուած կը խորհի եւայլն եւայլն: Անշուշտ Աստուծոյ լինելութիւնը եւ գործունէութիւնը մարդակերպ պատկերացնելով ըսել չուզուիր, թէ Աստուած ճիշդ մարդուն պէս է: Աստուած մարդակերպ նկարագրուած է, որովհետեւ այլապէս չէր կրնար նկարագրուիլ: Բայց նկարագրութիւնը բառացիօրէն պէտք չէ առնել. մարդը եւ Աստուած իրարու նման են, բայց անոնց նմանութիւնը իրարմէ անհունօրէն տարբեր նմանութիւն է:

Եւ Աստուած կը նկարագրուի իբր սիրտ ունեցող:

Աստուած սիրտ ունի, կ'ըսէ Աստուածաշունչը:

Ի՞նչ տեսակ սիրտ է անիկա: Արդեօք կարելի՞ է «Աստուծոյ սիրտ» պատկերը հասկնալ մարդկային սիրտին առնչութեամբ եղած խօսքերուն համաձայն: Այո: Եւ առանց վարանումի: Օրինակներով բացատրելու պէտքը չկայ: Աստուածաշունչը յստակ է: Ինչպէս մարդ էակին պարագային սիրտը անոր հոգեկան, իմացական եւ հոգեւոր աշխարհին կեդրոնն է, նոյնպէս Աստուծոյ սիրտը Անոր կեդրոնն է, անոր էութիւնն է:

Արդ, երբ կ'ըսուի, թէ Դաւիթ Աստուծոյ սրտին խօսող անձն է, ըսել է, թէ Աստուած զայն ճանչցած է իր հոգեկան, իմացական եւ հոգեւոր ամբողջ գոյութեամբը: Անոր հետ խորունկ փոխ-յարաբերութեան մէջ է:

Պօղոս առաքեալի բացատրութեամբ՝ Աստուծոյ ճանաչումը եւ կատարելութեան գաղափարը իրարու սերտօրէն կապուած են: Առաքեալը Կորնթացիներուն ուղղած իր առաջին նամակի 13-րդ գլուխին մէջ գրած է հետեւեալ բառերը. «մենք այժմ զԱստուած կը տեսնենք աղօտ կերպով, կարծես հայելիի մը մէջէն. բայց երբ ամէն բանի կատարումը գայ՝ զայն պիտի տեսնենք դէմ առ դէմ: Այժմ միայն մասնակիօրէն կը ճանչնամ զԱստուած, բայց այն ատեն պիտի ճանչնամ ամբողջապէս, ճիշդ ինչպէս ի՛նք գիտ կը ճանչնայ»:

Առաքեալի հոգեւոր նայուածքին մէջ հաւատացեալները կատարեալներ են, բայց անոնց կատարեալ ըլլալը ամբողջական չէ, այլ մասնակի: Դէպի Կատարեալ Կատարելութիւնը՝ առ Աստուած կը դիմէ ամէն հաւատացեալ:

Եզրակացնելով՝ Դաւիթ թագաւոր իբր Աստուծոյ սրտին խօսած անձ՝ առ Աստուած դարձած եւ առ Աստուած կամ դէպի Կատարեալ Կատարելութիւնը գացող կատարեալ մը եղաւ:

Հովոթ
ԳԶ

ՍԵՐՏՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԱՏԹԷՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՆ

Հեղինակ՝ ԶԱՐԵՀ ԱՐՔ. ԱԶՆԱԻՈՐԵԱՆ
Խմբագիր՝ Գառնիկ Ք. Գ.

ԼԵՐԱՆ ՔԱՐՈՉԸ

«Յիսուս բազմութիւնը տեսնելով լեռ ելաւ եւ հոն նստաւ: Իր աշակերտները հաւաքուեցան իր շուրջ, եւ ինք սկսաւ անոնց սորվեցնել, ըսելով» (1-2):

Յիսուս «լեռ ելաւ» կ'ըսէ, նաեւ՝ «հոն նստաւ» սորվեցնելու համար: Թէեւ այս երկու տեղեկութիւնները պարզ ձեւով առնելու պարագային նշանակութիւն մը չեն բովանդակեր, սակայն երբ նկատի ունենանք, որ Մատթէոս աւետարանիչի հայեացքին մէջ Մովսէս մարգարէ նախատիպն էր Յիսուսի, այն ատեն այս տեղեկութիւններուն բովանդակած նշանակութիւնը յստակօրէն կը յայտնուի:

Նախ, երկրորդ տեղեկութենէն սկսինք. «հոն նստաւ», կ'ըսէ:

Գիտենք, որ ժամանակին երբայեցիներուն մօտ բոլոր ուսուցիչները (հին դարերուն՝ ուսուցիչի - մեր հայրերը կ'ըսէին՝ «վարդապետ» - պաշտօնը կրօնական բնոյթ ունէր. ուսուցիչը կրօնք կը սորվեցնէր) կամ ռաբբիները, երբ կրօնք կը սորվեցնէին՝ միշտ նստած կ'ըլլային: Սինակոկներուն, այսինքն՝ ժողովարաններուն մէջ ալ յատուկ աթոռ մը կար, որ 23-րդ գլխուն մէջ «Մովսէսի աթոռ» կոչուած է: Այդ աթոռին վրայ կը նստէին ռաբբիները եւ կ'ուսուցանէին: Աթոռը կը խորհրդանշէր այն պաշտօնը, որուն Աստուած կանչեց Մովսէսը, եւ ապա Մովսէս փոխանցեց զայն բոլոր քահանաներուն եւ անոնց յաջորդները ըլլալիք կամ զանոնք փոխարինող անձերուն: Ուրեմն, ուսուցանելու համար կը նստէին Մովսէսի աթոռին վրայ:

Մատթէոսի աւետարանին մէջ քանի մը տեղեր Յիսուս նստելով կ'ուսուցանէ իր աշակերտներուն: Ուսուցման կապուած նստելու ակնարկութիւնը եթէ նշանակութիւն մը չբովանդակէր՝ անիմաստ պիտի ըլլար: Մինչդեռ աւետարանիչը անկասկած բան մը ըսել կ'ուզէր «հոն նստաւ» ըսելով:

Երկրորդ՝ առաջին տեղեկութիւնը. «լեռ ելաւ»:

Մատթէոս այս տեղեկութեամբ յատուկ բան

մը կը թելադրէ: Լերան Քարոզին մէջ Յիսուս հինգ անգամ կ'ըսէ. «Լսեր էք որ անցեալին ըսուած է (...) Իսկ ես կ'ըսեմ ձեզի»: Ասիկա չի կրնար պատահական ըլլալ: Անցեալին ըսուածը Մովսէսի բերնով տրուած ուսուցումն է, իսկ ինչ որ ինք կ'ըսէ՝ նոր ուսուցումն է:

Յիսուս ալ որ լեռ կ'ելլէ, իբր նոր Մովսէս Աստուծոյ նոր ժողովուրդին նոր Օրէնքը կու տայ:

Անցեալի ըսուածը Օրէնքն էր, որ Մովսէս լեռնէն բերաւ եւ տուաւ: Հետեւաբար, Յիսուս ալ որ լեռ կ'ելլէ, իբր նոր Մովսէս Աստուծոյ նոր ժողովուրդին նոր Օրէնքը կու տայ:

Յիսուսի լեռ ելլելուն մէջ այլ նշանակութիւն մըն ալ

կարելի է տեսնել:

Մարգարէական գրականութեան մէջ «լեռ» անունը թագաւորութիւն կամ իշխանութիւն կը խորհրդանշէ: Իսկ «Տիրոջ լեռ» բացատրութիւնը՝ կը խորհրդանշէ Աստուծոյ թագաւորութեան խորհրդանշ Սիոն կամ Երուսաղէմ քաղաքը: Արդ, Յիսուս լեռ բարձրանալով եւ հոնկէ ուսուցանելով, իր թագաւորութեան նոր Օրէնքն է, որ կ'ուսուցանէ: Ուշագրաւ է, որ Յիսուսի Լերան Քարոզի ուսուցումները՝ իր կամ երկինքի արքայութեան վերաբերող ճշմարտութիւններ են: Հետեւաբար «լեռ» ելլելը եւ ուսուցանելը պատահաբար չէ, որ քով քովի դրուած են. անոնք իրարու կապուած են ներքնապէս եւ սերտօրէն:

ԵՐԱՆՈՒԹԻՒՆԱԵՐ:

Ութ «երանի»ները՝ ութ ճշմարտութիւններ կը յայտնեն մեզի կամ կը ներկայացնեն ութ յատկանիշները անոնց՝ որ երկինքի արքայութեան ժառանգորդները պիտի ըլլան:

«Երանի»ներու շարքը երկինքի արքայութեան քաղաքացիները ըլլալու պայմանները կը յայտարարէ: Յիսուս այս «երանի»ներով երկինքի արքայութեան ժառանգորդ դառնալու սկզբունքները կը յայտնէ: Ով որ այս սկզբունքներուն համաձայն կեանք չունենար՝ չի կրնար արքայութեան մէջ տեղ ունենալ:

Որեւէ երկիր, որեւէ քաղաքացիութիւն իրեն յատուկ պայմանները ունի, մենք որպէսզի կարենանք քաղաքացիները այսինչ երկրին,

այս-այս պայմանները պէտք է լրացնենք:

Արդ, Յիսուս սկիզբէն կը պատգամէ եւ կ'ըսէ, թէ ով որ Երկինքի արքայութեան քաղաքացի կ'ուզէ ըլլալ, այս պայմանները պէտք է լրացնէ: Եւ պայմաններէն առաջինն է «հոգիով աղքատ» ըլլալը:

պայմաններէն առաջինն է «հոգիով աղքատ» ըլլալը:

«Երանի՛ հոգիով աղքատներուն, որովհետեւ անոնց է երկինքի արքայութիւնը» (Խմբ. 3):

Ուրեմն, Յիսուս երանի կու տայ անոնց՝ որ «հոգիով աղքատ» են:

Ո՞վ է «հոգիով աղքատ»ը: Անկասկած Յիսուս չ'ակնարկեր անոր՝ որ նիւթական ինչք կամ հարստութիւն չունի: Ղուկաս 6. 20-ի մէջ գրուած է. «Յիսուս իր աչքերը աշակերտներուն յառելով, ըսաւ.՝ Երանի՛ աղքատներուդ»: Այստեղ «դ» ցուցական յօդը կայ, որ կը նշանակէ, թէ Յիսուս ո՛չ միայն տեսական սկզբունք մը կը յայտարարէ, այլեւ իր խօսքը կը պատշաճեցնէ դիմացիներուն: Իր դիմացը եղողները առաջին հերթին իր առաքեալներն էին կամ աշակերտները, եւ յետոյ՝ բազմութեան մարդիկը՝ որ զինք կը շրջապատէին եւ կ'ունենէին: Անոնք ամէնքն ալ նիւթապէս աղքատներ էին, հարուստներ չկայի՞ն անոնց մէջ: Բայց եկէք չհեղինք: Յիսուսի խօսքը ուղղուած էր թէ՛ նիւթապէս աղքատներուն եւ թէ՛ նիւթապէս հարուստներուն:

Թերեւս կարելի է ենթադրել, որ նիւթապէս աղքատութեան մէջ բան մը երանելի կը գտնէր Յիսուս: Աղքատները չունենալով նիւթական հարստութիւն՝ կրնան աշխարհի կապերէն կամ կաշկանդումներէն զերծ ըլլալ: Երբ աղքատ մը կանչուի Աստուծոյ կողմէ, ոչինչ ունի որ զինք կապէ այս աշխարհին, ուստի ան կրնայ վայրկեանին՝ ինքզինքը առնել եւ երթալ: Նիւթական հարստութեան տէր անձը չի կրնար նոյնը ընել, որովհետեւ ետին ձգելիք ինչքեր ունի: Կամ այն է, որ իր աչքը Ղովտի կնոջ պէս ետեւ պիտի մնայ, նոյնիսկ իր ունեցածները ձգելու պարագային, կամ նախքան գանոնք ձգելը՝ պէտք է կարգադրութիւններ ընէ: Յիշենք հարուստ երիտասարդին օրինակն ալ: Անոր հետ խօսակցութեան ընթացքին Յիսուս ըսաւ. «Եթէ կ'ուզես կատարեալ ըլլալ, գնա՛, ինչ որ ունիս՝ ծախէ եւ աղքատներուն

տուր. այդպիսով երկինքի մէջ գանձ պիտի ունենաս, եւ յետոյ՝ հետեւէ ինծի» (Մտ 19.21): Այս խօսքով Յիսուս ըսել չէր ուզեր, թէ ով որ հարուստ է եւ կ'ուզէ իրեն հետեւիլ՝ անպայման ստացուածքները պէտք է ծախէ, այլ ըսել կ'ուզէ, որ պէտք է նախ սիրտը անջատէ նիւթական հարստութիւններէն: Բայց հարուստին համար անիկա ընելը դիւրին չէ: Այդ պատճառով ալ Յիսուս ըսած է. «Պարանը շատ աւելի դիւրին ասեղի ծակէն կը մտնէ, քան հարուստը՝ Աստուծոյ արքայութիւնը» (Մտ 19.24): Աւետարանը այս խօսքին իբր հակադրեցութիւն՝ գրած է, թէ երբ աշակերտները ասիկա լսեցին, շատ զարմացան եւ հարցուցին. «Ուրեմն ո՞վ կրնայ փրկուիլ»: Եւ Յիսուս պատասխանեց. «Մարդոց համար ասիկա անկարելի է, բայց Աստուծոյ համար ամէն բան կարելի է»: Աստուծոյ համար անկարելի բան չկայ: Այս դրուագին Մարկոսեան տարբերակին մէջ

ուշագրաւ բառ մը կայ: Յիսուս աշակերտներուն պատասխանելով կ'ըսէ. «Որդեակներ, որքա՛ն դժուար է հարստութեան վրայ յոյս դնողներուն համար՝ Աստուծոյ արքայութիւնը մտնել» (Մկ 10.24): Յոյս դնել: Ով որ նիւթական հարստութեան վրայ կը դնէ իր յոյսը չի կրնար

Ով որ նիւթական հարստութեան վրայ կը դնէ իր յոյսը չի կրնար Աստուծոյ արքայութիւնը մտնել, որովհետեւ նիւթին կապուած է.

Աստուծոյ արքայութիւնը մտնել, որովհետեւ նիւթին կապուած է. իսկ ով որ իր յոյսը կը դնէ Աստուծոյ վրայ, նիւթէն կրնայ հրաժարիլ առանց սրտի որեւէ կսկիծ ունենալու եւ առանց երկմտանքի: Աղքատները աւելի հնարաւորութիւնը ունին Աստուծոյ կամ Յիսուսի կողքը լսելու եւ անոր հետեւելու: Դարձեալ կ'ուզեմ ըսել, որ ասիկա չի նշանակեր, թէ նիւթապէս աղքատները մեքենականօրէն երանելի են: Յիսուսի ըսածը այդ չէ: Աղքատը հարուստին հակադրելը չէ նպատակը: Ոչ ալ ըսել ուզած է Յիսուս, թէ նիւթականով հարուստը երանելի չէ: Ո՞վ ըսաւ, թէ այն աղքատը որ Աստուծոյ չի յուսար՝ երանելի է: Ո՞վ ըսաւ, թէ այն աղքատը, որ չ'ուզեր Աստուծոյ մօտենալ, Աստուծոյ փրկութեան կանչը լսել՝ երանելի է: Ո՞չ: Ինչպէս որ ոեւէ հարուստ մեքենականօրէն դատապարտութեան ենթակայ չէ, այնպէս

ալ՝ ոեւէ աղքատ մեքենականօրէն երանելի չէ: «Հոգիով աղքատ»ը ան է, որ ներքնապէս կամ հոգիով իր աղքատութիւնը կը զգայ, այսինքն՝ Աստուծոյ հարստանալ կ'ուզէ: Ան է, որ երանելի է: Ան որ արքայութեան կարօտ է՝ ան է աղքատը: Եբրայեցի հոգեւոր առաջնորդներ իրենք զիրենք արքայութեան ժառանգորդներ կը կարծէին, իրենք զիրենք արքայութեան որդիներ կը կոչէին, այսինքն՝ իրենք զիրենք հարուստ կը զգային: Մինչդեռ ժողովուրդի խաւ մը կար, որ այդ վստահութիւնը չունէր, որովհետեւ հոգեւոր դաստիարակութեան մէջ ինքզինք զարգացած չէր տեսներ, սակայն ունէր արքայութեան կարօտը: Յիսուսի «երանի»ն անոնց ուղղուած է:

Ան որ արքայութեան կարօտ է՝ ան է աղքատը:

Առաւել բացատրութիւն մըն ալ: Սաղմոս 34.6-ը կ'ըսէ. «Այս աղքատը աղաղակեց ու Տէրը լսեց զինք եւ գայն իր բոլոր նեղութիւններէն փրկեց»:

Սաղմոսին հեղինակը Դաւիթ թագաւորն է: Ան այս սաղմոսը երգած է, երբ Սաւուղի կողմէ հալածական՝ փղշտացիներուն քով ապաստանած էր եւ Աստուծոյ օգնութեան կարօտը ունէր: Դաւիթի ակնարկած աղքատութիւնը կը վերաբերի՝ Աստուծոյ օգնութեան իր կարօտ ըլլալուն: «Աստուծոյ օգնութեան կարօտութիւն» իմաստով աղքատութեան կը հանդիպինք այլ սաղմոսներու մէջ ալ:

Եբրայեցի ժողովուրդին մօտ «աղքատ»ով կը հասկցուէր մեր այսօրուայ բարեպաշտը:

Բարեպաշտը այն մարդն է, որ Տիրոջ կը յուսայ, պէտք ունի եւ ապաւինած է Անոր: Կը զգայ որ ինք առանց Տիրոջ ոչինչ է: Տիրոջ օգնութեան կարօտեալի վիճակը անոր մէջ շատ շեշտուած կերպով կայ, ներկայ է:

Հետեւաբար, Յիսուս աղքատներ կը կոչէ անոնք՝ որ իսկապէս Աստուծոյ կարօտը ունին: Ո՞չ այն փարիսեցիին պէս, որ տաճար կ'երթայ՝ միայն որպէսզի իր ըրածները յիշեցնէ Աստուծոյ: Փարիսեցիին օրինակը Աստուծոյ օգնութեան կարօտ անձի մը պարագան չէ, այլ անոր՝ որ Աստուծոյ կարօտ չէ: Մինչդեռ մաքսաւորին օրինակը պարագան է այն անձին՝ որ Աստուծոյ օգնութեան կարօտ է,

որովհետեւ իր մեղաւոր ըլլալը կը խոստովանի եւ Աստուծոյ թողութիւնը կը հայցէ:

«Ծարա՛ւ եմ Աստուծոյ, կենդանի՛ Աստուծոյ»

Անշուշտ հոգիով աղքատ ըլլալը՝ միայն Աստուծոյ թողութիւն հայցելու վիճակը է, այլ նաեւ Անոր ծարաւ ըլլալու վիճակն է, ըստ սաղմոսին որ կ'ըսէ. «Ծարա՛ւ եմ Աստուծոյ, կենդանի՛

Աստուծոյ» (Սղ 42. 2):

«Երանի՛ սգաւորներուն, որովհետեւ անոնք Աստուծմէ մխիթարութիւն պիտի գտնեն» (4):

Կը հարցնենք. Յիսուս արդեօք կը խօսի այն սգաւորներո՞ւն մասին, որոնք իրենց տան մէջ սիրելի մը կամ հարազատ մը կորսնցուցեր են, թէ ուրիշ բան մը կ'ըսէ: «Երանի» երու հայեացքին մէջ, աշխարհի մեղքին, պղծութիւններուն, սպանութիւններուն եւ բոլոր միւս չարիքներուն համար սգաւորները՝ Աստուծոյ հաւատարիմներն են, այսինքն՝ հոգիով աղքատները կամ բարեպաշտները:

Դարձեալ բացատրելով բարեպաշտի հասկացողութիւնը, ըսեմ որ՝ անիկա այն անձն է, որ ոչ միայն իր սեփական կարիքներուն հանդէպ զգայուն է, այլ նաեւ ուրիշներու կարիքներուն. ան իր շրջապատի կամ մարդկային ընկերութեան չարիքները կը տեսնէ եւ անոնց դարմանումը կ'ուզէ: Բայց ան միաժամանակ զիտէ, որ աշխարհի

չարիքները միայն մասնակիօրէն կարելի է դարմանել, եւ թէ՛ անոնք ամբողջապէս երբեք պիտի չդարմանուին մինչեւ որ Աստուծոյ թագաւորութիւնը գայ: Երբ անիկա գայ եւ կատարելապէս հաստատուի այս աշխարհի վրայ՝ բոլոր չարիքները արմատախիլ պիտի ըլլան,

ինչպէս Որոմի առակով Յիսուս ըսած է:

Արդ, Յիսուսի «երա-նի»ին արժանացած սգաւորները ո՛չ թէ միայն կը տեսնեն աշխարհի տխուր վիճակը, եւ ցաւ կը զգան, այլ մանաւանդ՝ կ'աղօթեն:

Սգաւորութեան առաջին օրինակին մենք կը հանդիպինք ջրհեղեղի պատմութեան մէջ:

Դրուագը մեզի կ'ըսէ. «Եւ Տէրը երբ տեսաւ որ մարդոց չարութիւնը երկրի վրայ կը շատնայ եւ անոնց սրտին խորհուրդներուն բոլոր գաղափարները չար էին ամէն օր, երկրի վրայ մարդը ստեղծելուն զղջաց» (Ծն 6.5-6): Այս «զղջաց»ը՝ ի տես աշխարհի մեղքին՝ Աստուծոյ սգաւոր ըլլալուն վիճակն է: Սգաւոր Աստուծոյ մեղքի աշխարհը կը բնաջնջէ:

Սգաւորութեան օրինակը մենք կը տեսնենք նաեւ Յիսուսի անձին մէջ, երբ ան Երուսաղէմի վրայ ցաւելով, կ'ըսէ. «Երուսաղէ՛մ, Երուսաղէ՛մ ...քանի՛ անգամ ուզեցի որդիներդ հաւաքել, ինչպէս հաւը իր ձագերը կը հաւաքէ թեւերուն տակ, բայց դո՛ւք՝ Երուսաղէմի բնակիչներ՝ չուզեցիք» (Մտ 23. 37): Ասիկա արտայայտութիւնն է աստուածային սգաւորութեան, որ մարդիկ կամաւորապէս իրենց ընծայուած Աստուծոյ օգնութեան ձեռքը կամ փրկութիւնը կը մերժեն:

Յիսուս առիթով մը ըսաւ. թէ իր առաքեալները, նաեւ բոլոր անոնք որ իրեն կը հետեւին, աշխարհի մեղաւորութեան պատճառով պիտի տրտմին կամ պիտի սգան: Եւ Աստուծոյ զիրենք պիտի մխիթարէ:

Հիմա հարցումը որ պիտի դնեմ սա է. Աստուծոյ տալիք մխիթարութիւնը ներկա՞յ աշխարհին կապուած է:

Ներկայ աշխարհին մէջ Աստուծոյ պարգեւ մ ի թ ա ռ ու թ իւ ն ը մասնակի պիտի ըլլայ, եւ երբեք ամբողջական: Ա մ բ ո ղ ջ ա կ ա ն մ ի թ ա ռ ու թ իւ ն ը ապագային պիտի ըլլայ Երկինքի արքայութեան մէջ: Սգաւորները իրենց ամբողջական մխիթարութիւնը պիտի գտնեն Երկինքի արքայութեան մէջ:

Ամբողջական մխիթարութիւնը ապագային պիտի ըլլայ Երկինքի արքայութեան մէջ:

Հետեւաբար, երանելի են անոնք որ աշխարհի չարիքներուն մէջ ապրելով հանդերձ, անոնց չեն ենթարկուիր, այլ կը սգան: Ո՛չ թէ իրենց անձերուն համար, այլ ամբողջ աշխարհին: Եւ կ'աղօթեն՝ որ Աստուծոյ արքայութիւնը շուտով գայ:

(Շարունակելի 14)

ՍՈՒՐՔ ՅԱԿՈՐ
ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՆԻՍՏ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ
Église Arménienne Sourp Hagop Armenian Church

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ 78-ՐԴ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Բ. ՆԻՍՏ

Երկուշաբթի, 10 Նոյեմբեր 2008,
Երեկոյեան ժամը 8:00-ին,
Հայ կեդրոնի Աւետիս Ահարոնեան սրահ

Օ Ր Ա Կ Ա Ր Գ

1. ԲԱՅՄԱՆ ԱՂՕԹՔ
2. ԸՆԹԵՐՅՈՒՄ ԵՒ ՎԱԻԲՐԱՅՈՒՄ ՆԱԽՈՐԴ ՆԻՍՏԻ ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
3. ԸՆԹԵՐՅՈՒՄ ՀՈԳԵՒՈՐ ՀՈՎԻԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻ
4. ՁԵԿՈՅՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽՈՍԱԿԱՆ Է. ԺՈՂՈՎԻ
5. ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄ 2008-2009 ՏԱՐԵՇՐՁԱՆԻ ՆԱԽԱՀԱՇԻԻՆ
6. ՁԵԿՈՅՑ ԸՆՏՐՈՂԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԵՐԻ
7. ԸՆՏՐՈՒԹԻՆ ՆՈՐ ՏԱՐԵՇՐՁԱՆԻ ՀԱՇՈՒԵՔՆԵԻՉ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԵՐԻՆ
8. ԸՆՏՐՈՒԹԻՆ ՆՈՐ ՏԱՐԵՇՐՁԱՆԻ ԱՐԽԻԱՅԻՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԵՐԻՆ
9. ԸՆՏՐՈՒԹԻՆ ՆՈՐ ՏԱՐԵՇՐՁԱՆԻ ԸՆՏՐՈՂԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԵՐԻՆ
10. ՁԵԿՈՅՑ ԲԱՆԱԶԵԻ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԵՐԻՆ
11. ԱՌԱՋԱՐԿ-ԹԵԼԱԳՐԱՆՔ ՆՈՐԸՆՏԻՐ ՀՈԳԱՐԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
12. ՁԱՆԱԶԱՆՔ

Յ Ո Ր Ե Լ Ե Ն Ա Կ Ա Ն Հ Ա Մ Ե Ր Գ

*Ս. Յակոբ Առաջնորդանիստ Մայր Եկեղեցւոյ
Յիսնամեակին Նուիրուած*

*Շաբաթ, 13 Դեկտեմբեր 2008
Երեկոյեան ժամը 7.30-ին*

Ս. Յակոբ Վարժարանի Բաստրմաճեան Սրահին Մէջ

Հովանաւորութեամբ

*Գանատայի Հայոց Թեմին Առաջնորդ՝
Գերշ. Տ. Խաժակ Արք. Յակոբեանի*

Նախագահութեամբ՝

Տ. Եւ Տիկ. Արթօ Եւ Փերուզ Պուռնագեանի

Կատարողութեամբ՝

Ս. Յակոբի Կրտսերներու Երգչախումբին՝

«Նոր Ծաղիկ»ի՝

*Խմբավար՝ Տիկ. Էլօ Հարպոյեան
Եւ*

Ասմունքային Մասնակցութեամբ՝

*Ս. Յակոբ Ազգային Վարժարանի
Բաստրմաճեան Երկրորդականէն՝*

Ա.Կարգի Դասարաններու

Ղեկավար՝

Տիկ. Վարդի Դանիէլեան

Մուտքը Ազատ է